

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.
« 26 » 03 2016 ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

КОТ 3219 «Кәсіби орыс тілі» пәні

ТІІ 4 – Тілдік модулі

5В012000 - «Кәсіптік оқыту» мамандығы

Машина жасау факультеті

Орыс және шет тілдері кафедрасы

АЛҒЫСӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
ф.ғ.к., доценті, орыс және шет тілдері каф. мең. Б.Р. Оспанова, оқытушы
С.А. Баймамыров

«Орыс және шет тілдері» кафедрасының отырысында талқыланған
«_18_»_03_____2016 ж. №_12_ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ Оспанова Б.Р. «_18_»_03_____2016 ж.
(қолы)

Сәулет-құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған
«_24_»_03_____2016 ж. №_7_ хаттама
Төраға _____ Орынтаева Г.Ж. «_24_»_03_____2016 ж.
(қолы)

Кәсіптік оқыту кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ Ударцева С.М. «_19_»_03_____2016 ж.
(қолы)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Оспанова Бикеш Реговна, ф.ғ.к., доцент, кафедра меңгерушісі

Баймамыров Серикказы Амангазинович, оқытушы

Орыс және шет тілдері кафедрасы ҚарМТУ-дың I корпусында орналасқан
(Бейбітшілік бульвары, 56), 506 ауд., байланыс телефоны 565932, қосымша
2046.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтардың саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттар саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
6	2	3	-	30	-	30	60	30	90	емтихан

Пәннің мақсаты

«Кәсіби орыс тілі» пәннің негізгі мақсаты орыс тілін еркін түрде меңгеру сөйлеу және жазу дағдысын қалыптастыру, ұсталықтың және дағдылықтың жетілдіру арқылы арнайы ғылыми әдебиетті инженерлік маман бойынша қолдануы, мамандық құзырын дамуына спосоствует; развитие представления ғылыми дискуста тіл жүйесінде өзгешелік атқаратын қызметі туралы түсініктеме дамуу ; совершенствование навыков извлекать из текста қажетті ақпаратты мәтіннен табу дағдылықты қалыптастыру.

Пәннің міндеттері

Пәнді зерделеудің нәтижесінде студенттің

түсінік алуы керек:

- оқу-кәсіби және ғылыми-кәсіби салаларында жазбаша сөйлеуді жасау жолдары ;
  - ауызша және жазбаша мәтінді ақпараттық қайта өндеудің негізгі тәсілдерін пайдалану;
  - коммуникативтік зейіндерің жетілдіру;
  - сөйлеу кезінде, тұлғааралық және мәдениаралық қарым-қатынас, ынтымақтастық дайын болуының дамуы.
- өндірістікте, мәдениетте, мемлекеттің қоғамдық өміріне белсенді қатыса және өзінің сауатын көтеру арқылы туралы

білуы керек:

- мамандық бойыншағылыми лексиканы және ғылыми конструкцияларды
- әр-түрлі жанрдағы мәтіндерді жасау ережелері;
- маман саласындағы қызметте сөздік ережелерді;
- іс саласында қарым-қатынас және іс-қағаздардың;

істей алуы керек:

- қарапайым-тұрмыстық, ресми-іскерлік, мамандық бойынша ауызша сөйлемді түсіну;
- оқу, техникалық әдебиеттен, іскерлік құжаттамадан ақпаратты алу;
- ғылыми мәтінді өндіру және соның негізінде план, тезис, конспект, реферат, аннотация құру;
- маман ортасында шешен сөйлеу білу

практикалық машықтануы керек:

- оқу-кәсіби және ғылыми-кәсіби салаларында жазбаша сөйлеуді жасау жолдары ;
- ауызша және жазбаша мәтінді ақпараттық қайта өндеудің негізгі тәсілдерін пайдалану;
- коммуникативтік зейіндерің жетілдіру;
- сөйлеу кезінде, тұлғааралық және мәдениаралық қарым-қатынас, ынтымақтастық дайын болуының дамуы.
- өндірістікте, мәдениетте, мемлекеттің қоғамдық өміріне белсенді қатыса және өзінің сауатын көтеру арқылы туралы

Пререквизиттер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде алған білімдер келесі пәндерді меңгеру кезінде қолданылады: «Кәсіби орыс тілі», «Өзін өзі тану», «Этнопедагогика», «Педагогика», «Психологиямен адамның дамуы».

Постреквизиттер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде алған білімдер келесі пәндерді меңгеру кезінде қолданылады: «Кәсіби психология», «Кәсіби педагогика», «Кәсіби шеберлік».

Пәннің тақырыптық жоспары

Наименование раздела, (темы)	Трудоемкость по видам занятий, ч.				
	Лекции	Практические	Лабораторные	СРСП	СРС
1 Введение в предметную область специальности на профессиональном русском языке. Русский язык как язык науки, техники, профессионального общения. Роль языка в деятельности учителя профессионального обучения.		1		1	1
2. Профессиональный русский язык как дисциплинарный феномен, обслуживающий сферу трудовой деятельности человека.		1		1	1
3. Основы формирования овладения предметно - языковым материалом. Базовый категориально – понятийный аппарат в его профессиональном выражении.		2		2	2
4. Профессиональная терминология на русском языке.		2		2	2
5. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях.		2		2	2
6. Характеристика содержания предметной области по специальности на русском языке.		4		4	4
7. Профессиональная компетенция: ориентация в текстах на русском языке.		6		6	6
8. Аннотирование научных текстов по специальности.		8		8	8
9. Связь профессионального русского языка с дисциплинами специальности. Трансформация и дифференциация профессионального русского языка.		4		4	4
БАРЛЫҒЫ		30		30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

1 тақырып. Введение в предметную область специальности на профессиональном русском языке. Русский язык как язык науки, техники, профессионального общения. Роль языка в деятельности учителя профессионального обучения.

Текст как особая речевая единица. Жанры текстов: текст-побуждение (приказ, рекомендация), текст-ректроспекция и оценка (отчет-обзор, аннотация), контактоустанавливающие (поздравление, интервью, приглашение и т.д.); лингвистические средства организации текста. Текст и его логико-композиционные модели.

Структурная организация учебного научного текста: а) характеристика раскрываемого содержания, б) способ изложения передаваемого содержания. Типы текстов: описание, повествование, рассуждение, доказательство.

Структурно-семантические особенности текстов. Текст-сообщение о теоретических основах конкретной науки. Текст-описание процесса исследования (эксперимента и его результатов).

2 тақырып. Профессиональный русский язык как дисциплинарный феномен, обслуживающий сферу трудовой деятельности человека.

Профессиональная устная и письменная речь. Деловое общение. Деловой стиль. Языковая специфика различных жанров деловой речи. Речевой этикет в деловом общении. Использование этикетных речевых формул в ситуации делового общения с учетом законов психологии управленческого общения. Жанры делового общения: деловая беседа, переговоры, обсуждение (круглый стол, мозговой штурм и др.), устное распоряжение, деловой телефонный разговор и др.

3 тақырып. Основы формирования овладения предметно - языковым материалом. Базовый категориально – понятийный аппарат в его профессиональном выражении.

Общая характеристика научного стиля речи как языка специальности. Научный стиль, профессиональный язык, профессиональный жаргон: сходства и различия. Разновидности (подстили) научного стиля речи. Жанры современного научного стиля речи. Научные методы исследования. Правила выбора методов в соответствии с темой и задачами. Особенности сферы научного общения. Внеязыковые свойства научного стиля речи. Языковые единицы научного стиля речи.

4 тақырып. Профессиональная терминология на русском языке.

Терминологические словари и справочники. Термин как основная понятийная единица научной сферы человеческой деятельности и основная лексическая составляющая научного стиля речи. Научно-техническая терминология. Узкоспециальные термины.

5 тақырып. Специальный профессионально–ориентированный материал и его

использование в заданных профессиональных ситуациях.

Правила выбора методов в соответствии с темой и задачами. Виды методов для различных направлений исследования. Принципы подбора литературы по теме исследования.

6 тақырып. Специальный профессионально–ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях.

Правила выбора методов в соответствии с темой и задачами. Виды методов для различных направлений исследования. Принципы подбора литературы по теме исследования.

7 тақырып. Профессиональная компетенция: ориентация в текстах на русском языке.

Компрессия как основной вид переработки научного текста. Виды компрессии текста-первичника. Основные правила компрессии текста. Основные жанры научно-профессиональных текстов: аннотация, реферат, рецензия. Правила составления тезисов. Тезирование научного текста по специальности. Основные содержательно-стилистические нормы тезисов. Развитие навыков письменной речи при тезировании текста. Виды тезисов в сфере науки.

8 тақырып. Аннотирование научных текстов по специальности.

Виды аннотаций с учетом особенностей потребителей. Реферирование научных текстов по специальности. Виды репродуктивных и продуктивных рефератов. Композиционная схема-модель, средства языкового оформления реферата. Отзыв о научной работе по специальности. Структура научного отзыва. Рецензирование научных текстов по специальности. Структура научной рецензии.

9 тақырып. Связь профессионального русского языка с дисциплинами специальности. Трансформация и дифференциация профессионального русского языка.

Реализация принципа взаимосвязанного обучения. Задания, направленные на формирование языковой, речевой и коммуникативной компетенции в профессиональной сфере. Основные единицы общения. Речевое событие, речевая ситуация, речевое взаимодействие. Определение культуры речи. Культура речевого поведения в профессиональной сфере. Устная речь как показатель образованности и культуры человека. Речевые тренировки в виде высказываний, выступлений, обмена мнениями о прочитанном, дискуссий на заданную тему, диалогов в определенных коммуникативных ситуациях, связанных с естественной профессиональной деятельностью. Этикет публичной защиты квалификационной научной работы.

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

1. Выделить термины и их дефиниции в специальных научных текстах, объединённых одной темой (тексты на выбор).

2. Охарактеризовать компрессию текста как интенсивный способ свёртывания информации.

3. Определение интенции (замысел) в научном тексте. Основные принципы выявления интенции автора текста (текст на выбор).

4. Охарактеризовать минимум краткой и расширенной информации и понятие текстовой нормы - для деловой и справочной литературы.

5. Подготовка сообщения по одной из следующих тем: «Роль труда в жизни современного человека»; «Труд в школьном обучении»; «Профессии и профессионалы»; «Современный учитель трудового обучения»; «Русский язык в современном мире»; «Русский язык как язык науки».

Студенттердің білімдерін бағалау критерилері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылаулар көрсеткішінің максималды сомасы (60% -ға дейін) және қорытынды (емтихан) бағасы (40% -ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% -ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
Тақырып бойынша тапсырмалар орындау	Практикалық сабақтардың жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7] грамматика мен теория бойынша конспект материалдары	Оқу жоспар және кесте бойынша 10 апта	Ағымдағы	2-6, 8-12 апта	10
СОӨЖ тапсырмалар орындау	СОӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [5], [6], [7]	10 апта	Ағымдағы	2-6, 9-14 апта	10
СӨЖ бойынша жұмыстар қорғау	СӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [4], [5], [7], [8]	Оқу жоспары мен сабақтар кестесі бойынша курста жыл бойы	Ағымдағы	5, 13 апта	20
Өзін-өзі бақылау үшін тапсырмалар орындау	Жоспарға сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	2 апта	Ағымдағы	8, 14 апта	10

Бақылау жұмысын орындау	Теориялық білім мен практикалық дағдыны бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], грамматика мен теория бойынша конспект материалдары	1 қатынас сағаттары	Межелік	7, 14 апта	10
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	0,4 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймыз

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақтан дәлелді себептерсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.
3. Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студенттің міндетіне жатады.
4. Оқу процессінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық түрін тапсыру
5. Қатыспаған практикалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиет тізімі

1. Арутюнов А.Р., Ожегова Н.С., Прохоров Ю.Е., Русский язык для специалиста; учебник – М.: Русский язык, 1982-368 с.
2. Батырханова Л.Т. Сборник практических заданий по профессиональному русскому языку / Пособие для учащихся колледжа специальности «Правоведение».-Павлодар:Кереку, 2008.-39с.
3. Шаяхметова Н.К. Обучение научному стилю: учебное пособие.- Алматы: Казак Университеті, 2006.-222с.

Қосымша әдебиет тізімі

1. Абдыкулова К.Е., Ким Г.В., Павленко В.К. Русский язык. Практический курс: учебное пособие.- Алматы:Санат, 1995.-208с.
2. Ахметжанова Г.А., Обучение научному стилю.-Шымкент, 2009.-80с.
3. Ахметжанова Г.А., Яковенко Л.К. Тестовый практикум по научному стилю. –Шымкент, 2009-94с.
4. Жаналина Л.К., Сарбаева Т.М. Практический курс русского языка.-Алма-Ата: Рауан, 1992-173с.
5. Бабаева О.А. Ораторское искусство и деловое общение: Учеб.пособие/ Бабаева О.А.-2 изд..испр.-Мн.:Новое знание, 2001.-328с.
6. Бекишева Р.И., Мусатаева М.М. Пособие по научному стилю русской речи

- (юридический цикл).-Алматы, 2001.146с.
- 7.Введенская Л.А. Деловая риторика: Учеб.пособие для вузов/ Введенская Л.А. Павлова Л.Г. – Ростов н/Д:Март, 2000.
8. Введенская Л.А. Павлова Л.Г. Кашаева Е.Ю. Русский язык и культура речи.- Ростов - на- Дону: Феникс, 2001.
9. Введенская Л.А. Пономарева А.М. Русский язык : культура речи, текст, функциональные стили, редактирование .-М., 2002.
- 10.Гиздатов Г.Г. Русский язык для юристов: учебное пособие. – Алматы: Жеті жарғы, 2005.- 232с.
- 11.Даркулова К.Н. Русский язык: Научный стиль. Лексико-грамматические особенности научного стиля.- Шымкент: ЮКГУ, 2010.
- 12.Ипполитова Н.А. Русский язык и культура речи: Учебник/ Н.А. Ипполитова, О. Ю. Князева, М.Р. Савова; Под.ред. Н.А. Ипполитовой . М.,- ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007.
- 13.Кадржанов К. Русский язык для цикла общеобразовательных дисциплин: учебное пособие,-Алматы: Казак Университеті , 2005.-142с.
14. Кондубаева М.Р. Культура русской речи.-Алматы. 1993.
- 15.Кондубаева М. Основы культуры речи: Учеб.пособие/ Кондубаева М.,- Алматы: РИК, 1997.-195с.
16. Константинова Л.А., Щенникова Е.П , Юрманова С.А. Деловая риторика.- М.: Флинта ,2013.
- 17.Кульбаева Ф.Т. Русский язык. [Электронный ресурс].-Шымкент:[б.и.], 2004.
18. Культура устной и письменной речи делового человека: Справочник-практикум.-7. Изд.,испр..-М.: Флинт; Наука, 2001.-315с.
19. Плещенко Т.П., Федотова Н.В., Чечет Р.Г. Стилистика и культура речи.
20. Рублина Е., Харченко И. Русский язык : Основной курс: учебник.- Алматы,РИК.-Ч.2.-1997.-221с.
21. Русский язык будущему инженеру: учебник по научному стилю речи для иностранных граждан(довузовский этап).-3-е изд.,перераб.-М., Флинта Наука, 2003.-168с.
22. Русский язык и культура речи: учебн. Для студ.вузов/Под.ред. В.И. Максимова.-2-е изд., испр.И доп.-М., Гардарики, 2008.
- 23.Салагаев В. Культура делового общения. Деловая риторика.Деловые документы : Учеб.пособ/ Салагаев В.. –Алматы : Раритет, 2000(2001).
24. Словари // Электронный ресурс: [Словари].Режим доступа:[www/cnru123/com/](http://www.cnru123.com/)
- 25.Словариус – профессиональный словарь на все случаи жизни // Электронный ресурс : [Appleinsaider/ru]. Режим доступа :<http://www.appleinsaider.ru/obzory-prilozhenij/app-store-hd-slovarius-professionalnyj-slovar-na-vse-sluchai-zhizni.html>.
- 26.Федосюк М.Ю., Ладыженская Т.А., Михайлова О.А., Николина Н.А. Русский язык для студентов – нефилологов.-М., 2000.
27. Юрьев А.Н. Русский язык для физиков: Хрестоматия с речеведческими заданиями: учебное пособие. – Алматы:) Казак университеті, 2009.-246с.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

КОТ 3219 «Кәсіби орыс тілі» пәні
КОТ 4 – «Кәсіби орыс тілі» модулі

31.03.2004 ж. № 50 мем. бас. лиц.
Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90 x 60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі _____ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027, ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56